

NOIS – PIAHnett

- Norsk overvåkingssystem for helsetjenesteassosierte infeksjoner og antibiotikabruk

Fylkeskonferanse i Møre og Romsdal, Molde 2016

Horst Bentele

Seniorrådgiver, Folkehelseinstituttet

Hensikten med NOIS-PIAH

Skal gi en lokal og nasjonal oversikt

Består av to deler:

1. Helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI)

- HAI: Infeksjoner oppstått mer enn to dager etter innleggelse i institusjon, alle postoperative infeksjoner
- Fire ulike typer infeksjoner registreres:
 - Nedre luftveier, urinveier, hud, infeksjoner i operasjonsområdet

2. All systemisk antibiotikabruk

- Her oppgis indikasjon for igangsatt antibiotika – også empirisk behandling

Hvorfor er overvåking viktig?

- Oversikt over forekomsten av helsetjenesteassosierte infeksjoner
- Identifisere risikofaktorer
- Sette i verk forebyggende tiltak – evaluere effekt av tiltak
- Bidra til å oppdage og begrense utbrudd

- Overvåking av antibiotikabruk gir helseinstitusjoner mulighet til å vurdere om deres bruk er i tråd med nasjonale retningslinjer.

HAI assosierte med alvorlige konsekvenser; sykehusinnleggelse innen 30 dager

- For hver beboer med infeksjon, valgte to kontroller uten infeksjon
Fulgte kasus og kontroller i 30 dager fra infeksjon

Infeksjonstype	Justert relativ risiko	(95% KI)
Nedre luftveisinfeksjon	3.7	2.3-6.0
Urinveisinfeksjon	2.5	1.5-4.1

Koch AM et al. Severe consequences of healthcare associated infections among residents of nursing homes: a cohort study J Hosp Infect. 2009 Mar;71(3):269-74. Epub 2009 Jan 14

Hyppig deltagelse i prevalensundersøkelser = et smitteverntiltak

HAI i sykehjem som deltok mer eller mindre enn 10 ganger
i prevalensundersøkelsene

HAI	Deltatt ≥10 ganger	Deltatt <10 ganger
UVI	3.5	4.3
NLVI	1.5	1.7
HUD	1.5	1.6
SI	0.3	0.4

- Alle fire infeksjonstypene var signifikant lavere i gruppen som deltok ≥ 10 ganger i prevalensundersøkelsen ($p < 0.001$)

*H. Bentele, Prevalence of HAI in Norwegian Longterm care facilities, 2004-2012)

NOIS-Prevalensundersøkelser

- Fra 2002; to prevalensundersøkelser av helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI) per år

NOIS-PIAHnett

- **I PIAHnett kan du få dine egne resultater umiddelbart etter registrering**
 - Og sammenligne resultatene i din institusjon med resultater i din kommune og ditt fylke og på landsbasis
 - Registrering to ganger i året
- **Nasjonale resultater**

Vi offentliggjør de nasjonale resultater to ganger pr år på vår hjemmeside. Både fylkesleger og kommuneleger kan få tilgang som superbruker til databasen og har innsyn i resultater fra sine fylker og kommuner.
- **NOIS-registerforskrift**
 - Fra mai 2013 har deltagelse for sykehjem blitt obligatorisk
 - Vår 2016 - 56% av sykehjem deltok i prevalensundersøkelsen

Forandringer i overvåkingen – sykehjem

Hva er nytt?

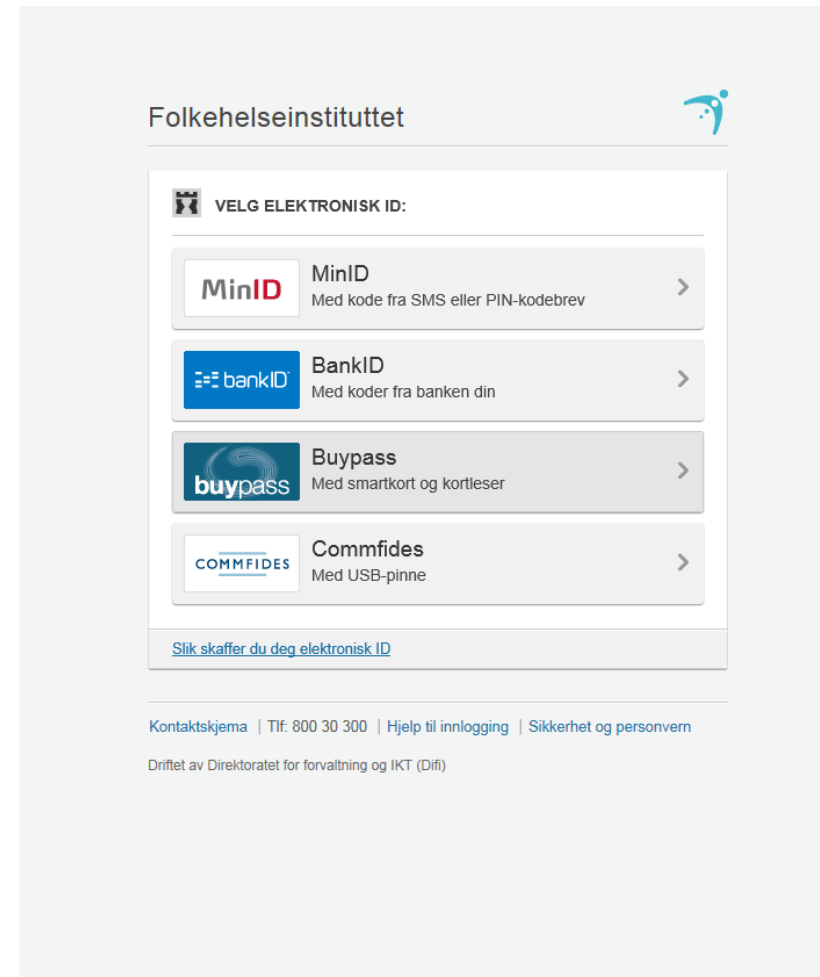
- Kun sykehjem/helseinstitusjoner kan delta
- Bruke **McGeer** kriterier
- Registrere beboere med urinveiskateter
- Registrere urinveisinfeksjon hos beboere **med** og **uten** urinveiskateter
- All systemisk antibiotikabruk skal registreres

Sykehjem: Prevalensundersøkelser av helsetjenesteassosierte infeksjoner og antibiotikabruk, NOIS-PIAH

Pålogging PIAHnett:

Du trenger MinID, bankID, buypass kort eller Commfides

- Personlig elektronisk ID må brukes – sikkerhet
- Kun helsepersonell har tilgang
- Du registrerer deg selv – du trenger ikke kontakte Folkehelsa for å bli bruker

Ny bruker - velg institusjon for registrering av prevalens

Velg institusjonstype:

Velg fylke:

Velg kommune:

Velg institusjon:

Din e-postadresse:

Ditt telefonnummer:

Lagre

Dersom du har behov for å registrere for mer enn en institusjon, kontakt prevalenspostkassen - prevalens@fhi.no

[Om prevalensundersøkelser i NOIS-PIAH](#)

E-post: prevalens@fhi.no

Oversikt over brukere og registreringer

Strømme sykehjem

- Registrer antibiotika
- Registrer helsetjenesteassosierte infeksjoner
- Registreringer

Rapporter - helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI)

- Forekomst av ulike typer HAI

Brukere med tilgang

Følgende brukere har tilgang til å registrere data. Dersom noen har registrert for siste undersøkelsestidspunktet, er dette ang

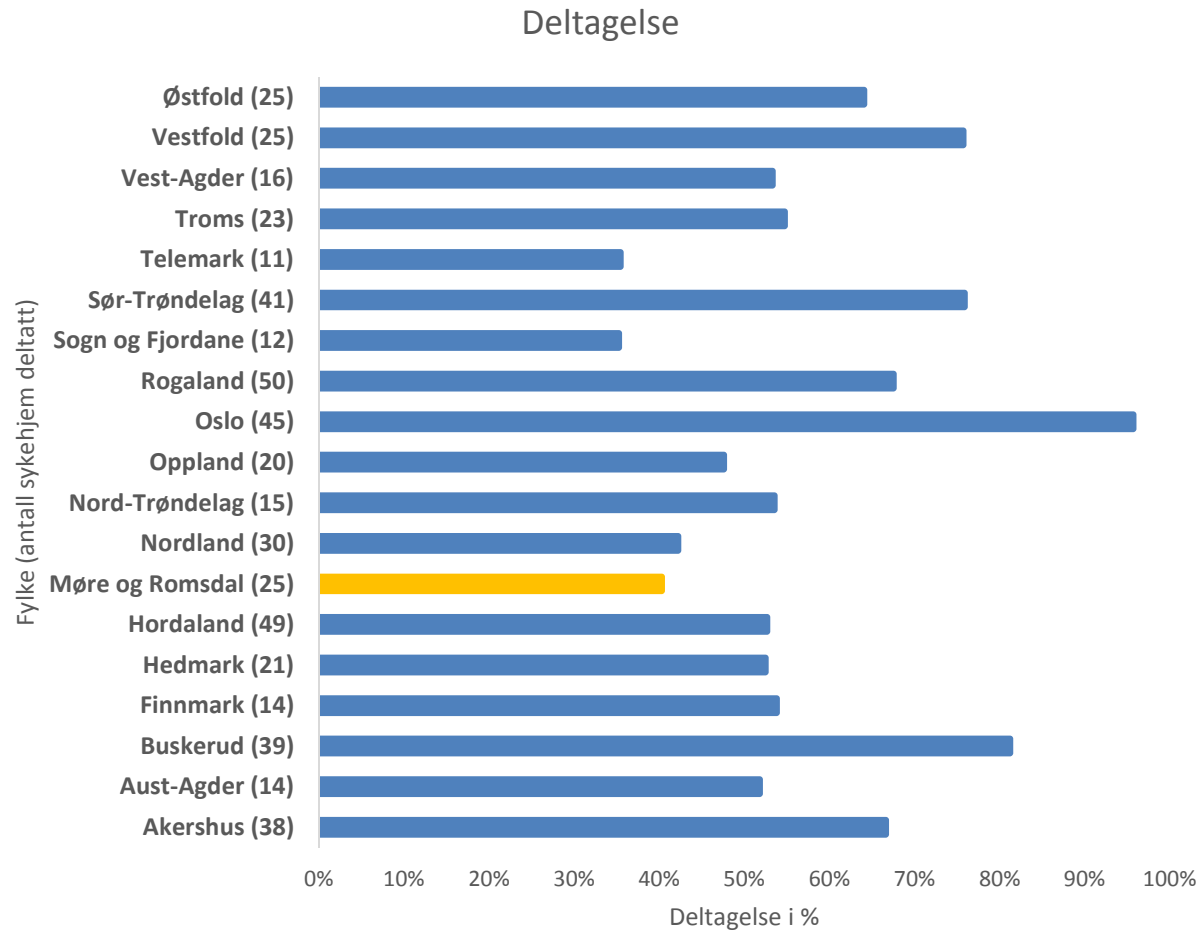
Bruker	Antibiotika	Infeksjon	Tilgang
Finn Feilén			Ikke lengre ansatt? Fjern tilgang
Finn Feilén	Registrert		Normal bruker
TA			Ikke lengre ansatt? Fjern tilgang
	Registrer antibiotika	Registrer infeksjoner	

62 sykehjem er registrert i databasen i Møre og Romsdal, 01.10.2016 (?)

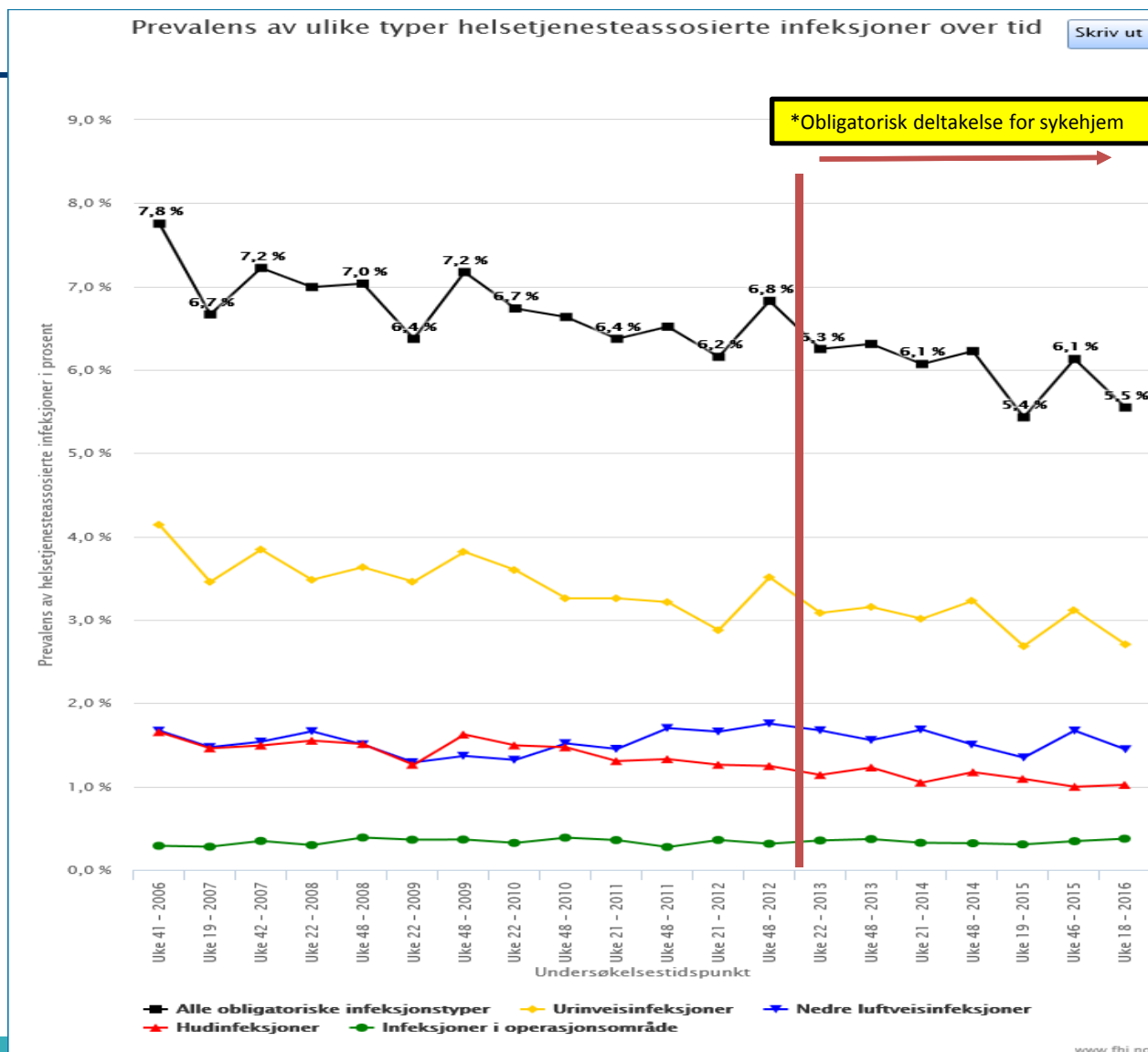
- Deltagelsen har blitt obligatorisk fra 01.01.2013
- 30 sykehjem har maksimalt deltatt per prevalensundersøkelser fra 2003-2016.
- 7 sykehjem som er registrert har ikke aktivert sitt sykehjem
- 1 kommune har ikke sykehjem (???) eller ikke meldt inn noen sykehjem til PIAHnett

Infeksjonsprevalens og deltagelse per fylke

56% av sykehjem har deltatt i lovpålagt undersøkelse vår 2016

Infeksjonsprevalens i norske sykehjem 2006-2016

Eksempel på resultat-rapport i PIAHnett

Hatlane omsorgssenter

- Brukere med tilgang

Rapporter - HAI

- Forekomst av ulike typer HAI
- **Prevalens av HAI per avdelingstype**
- Prevalens av ulike typer HAI over tid

Rapporter - antibiotika

- Andel beboere som får antibiotika
- Antibiotikabruk per indikasjon

Eksport

- Eksporter registreringer

Endre innstillinger

- Endre e-post eller telefonnummer
- Bytt institusjon

Prevalens av helsetjenesteassosierte infeksjoner etter avdelingstype

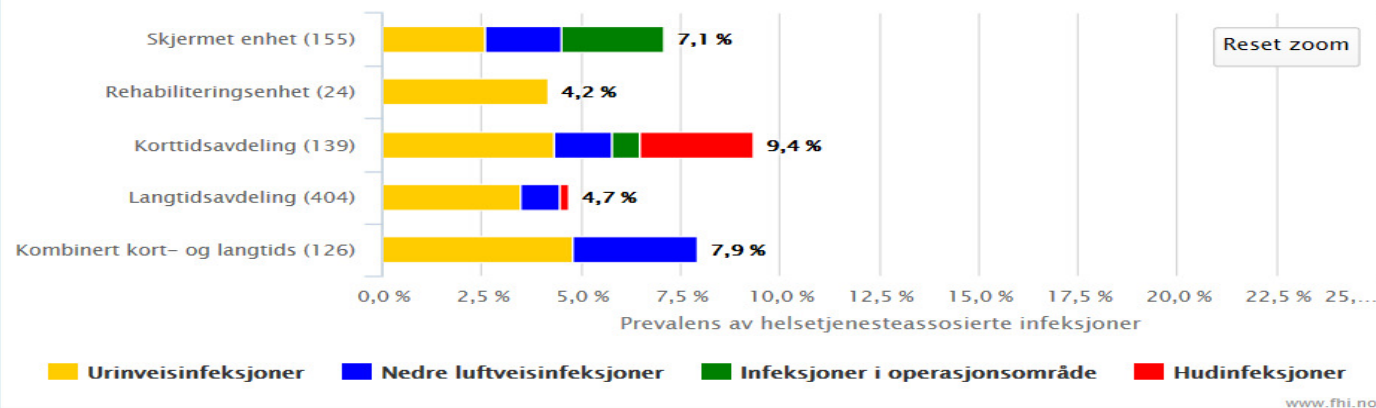
Rapporten viser prevalens av ulike typer helsetjenesteassosierte infeksjoner avhengig av valgene du foretar under. Klikk på "Vis rapport" for å få frem ønsket diagram.

Sykehjem: Helsetjenesteassosierte infeksjoner fra: Infeksjonstype: Undersøkestidspunkt:

[Vis rapport](#)

Prevalens av helsetjenesteassosierte infeksjoner etter avdelingstype Skriv ut

Diagrammet viser prevalens av obligatoriske infeksjonstyper (samlet) per avdelingstype i egen og annen institusjon Uke 18 - 2016. Obligatoriske infeksjonstyper (samlet) fra Møre og Romsdal vises. Antall innlagte beboere er angitt i parentes.

Når antall beboere på en avdelingstype er lavt, kan tilfeldige variasjoner gi store utslag i prevalensen av helsetjenesteassosierte infeksjoner.

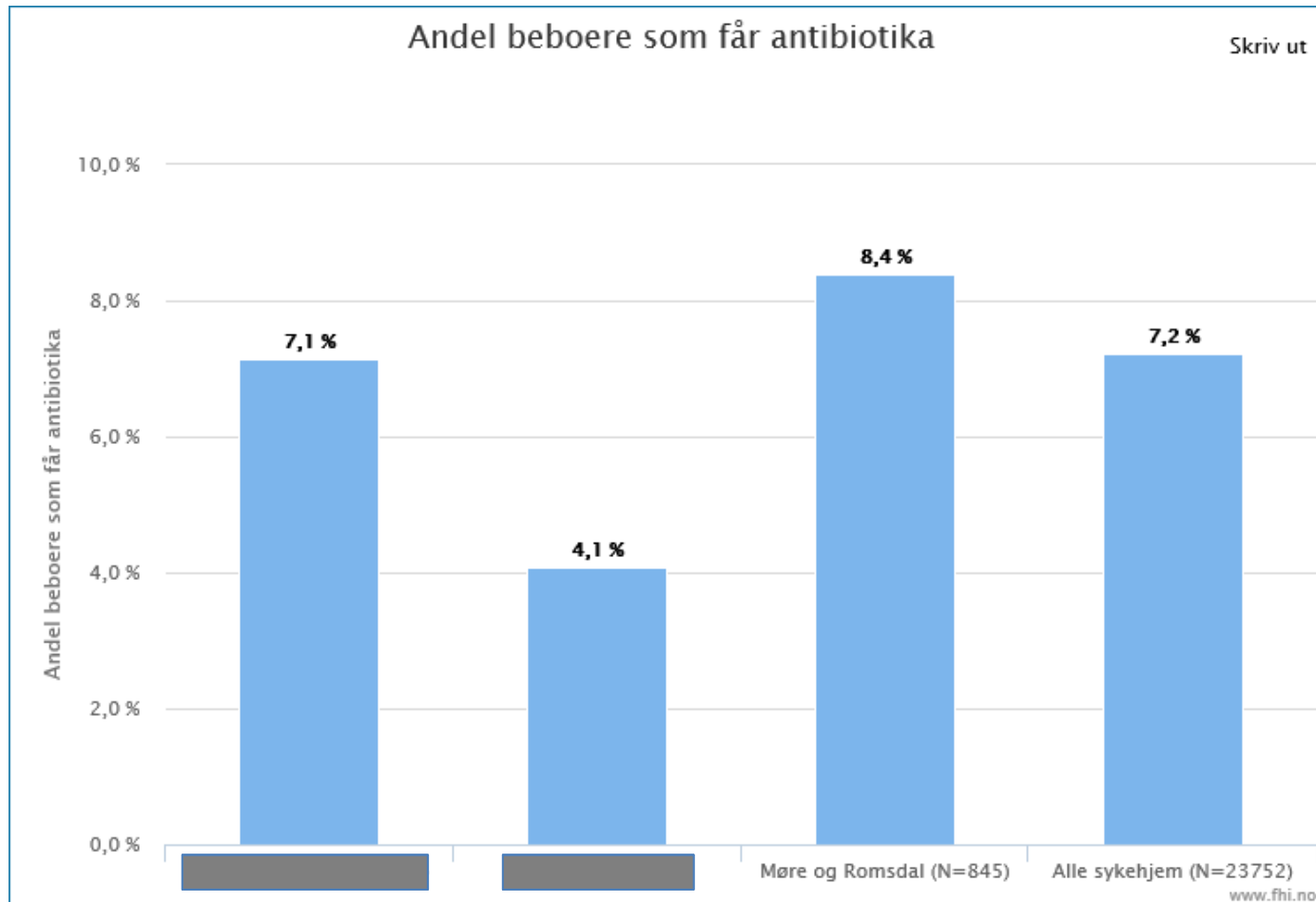
Forekomst av ulike typer helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI), Møre og Romsdal fylke, vår 2016

Infeksjonstype	Antall infeksjoner i eget fylke	Andel av totalt antall infeksjoner i eget fylke	Prevalens i eget fylke (95 % konf.intervall)	Nasjonal prevalens (95 % konf.intervall)
Urinveisinfeksjoner hos beboere uten urinveiskateter	24	44,4 %	2,8 (1,7-3,9)	2,0 (1,9-2,2)
Urinveisinfeksjoner hos beboere med urinveiskateter	7	13 %	0,8 (0,2-1,4)	0,7 (0,6-0,8)
Urinveisinfeksjon hos beboere med kateter ift. antall beboere med kateter			6,9 (2,0-11,9)	8,2 (6,9-9,4)
Nedre luftveisinfeksjoner	13	24,1 %	1,5 (0,7-2,4)	1,4 (1,3-1,6)
Overflatiske postoperative sårinfeksjoner	4	7,4 %	0,5 (0,0-0,9)	0,2 (0,1-0,2)
Dype postoperative sårinfeksjoner	1	1,9 %	0,1 (0-0,3)	0,2 (0,1-0,3)
Infeksjon i operasjonsområde ift. antall opererte			15,6 (3,0-28,2)	12,0 (9,7-14,4)
Hudinfeksjoner	5	9,3 %	0,6 (0,1-1,1)	1,0 (0,9-1,1)
Totalt *	54	100 %	6,4 (4,7-8,0)	5,5 (5,3-5,8)
Prevalens av beboere med HAI **			6,1 (4,5-7,7)	5,2 (4,9-5,4)

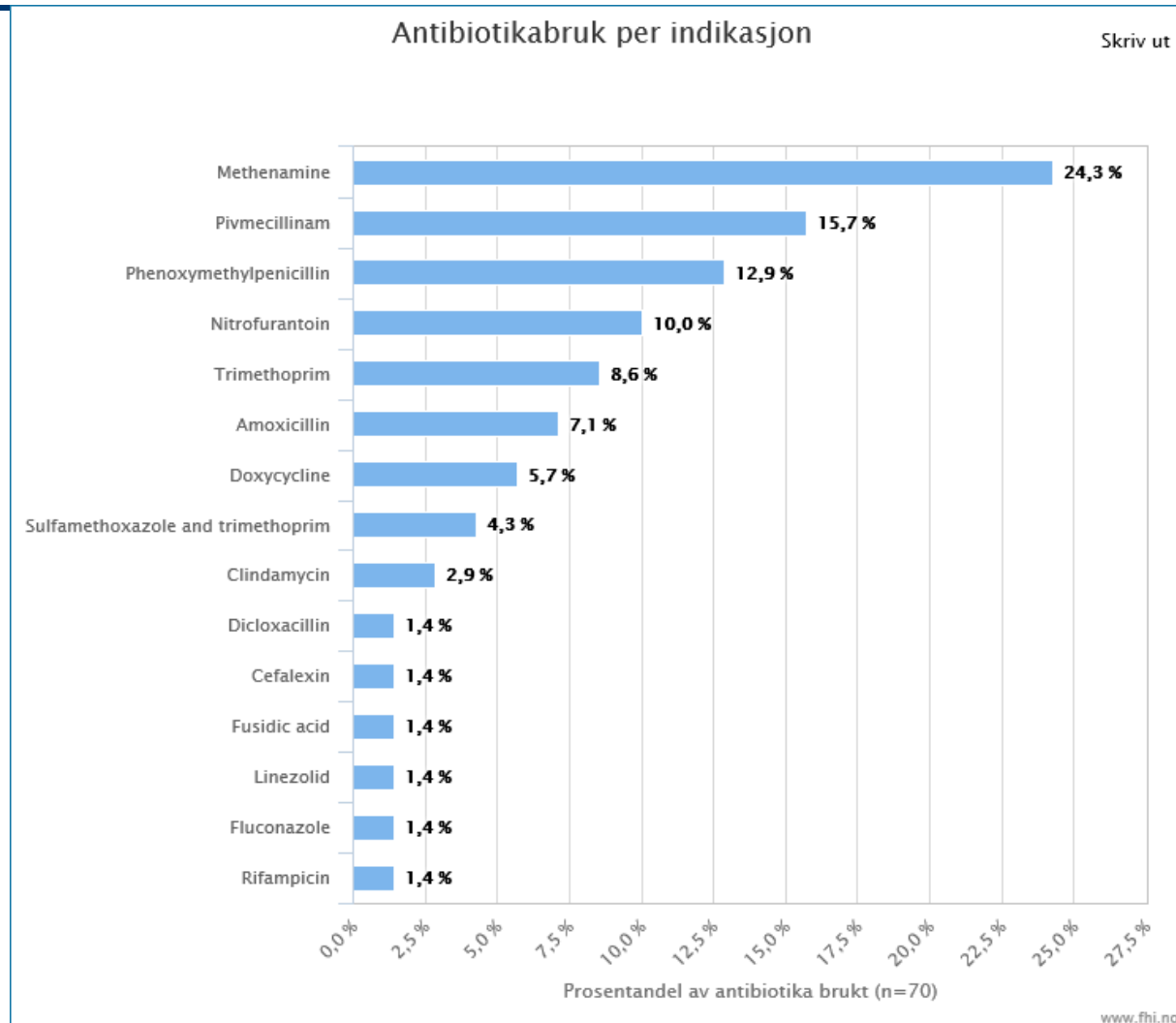
Overvåking = å oppnå riktigere antibiotikabruk

- Helsetjenesten skal redusere antibiotikabruk med 30 % innen 2020
- Lettere å forbedre forskrivning når en vet hva som brukes
- Forebygge resistens
- Redusere kostnader

Andel beboere som får antibiotika, Møre og Romsdal uke 18 - 2016

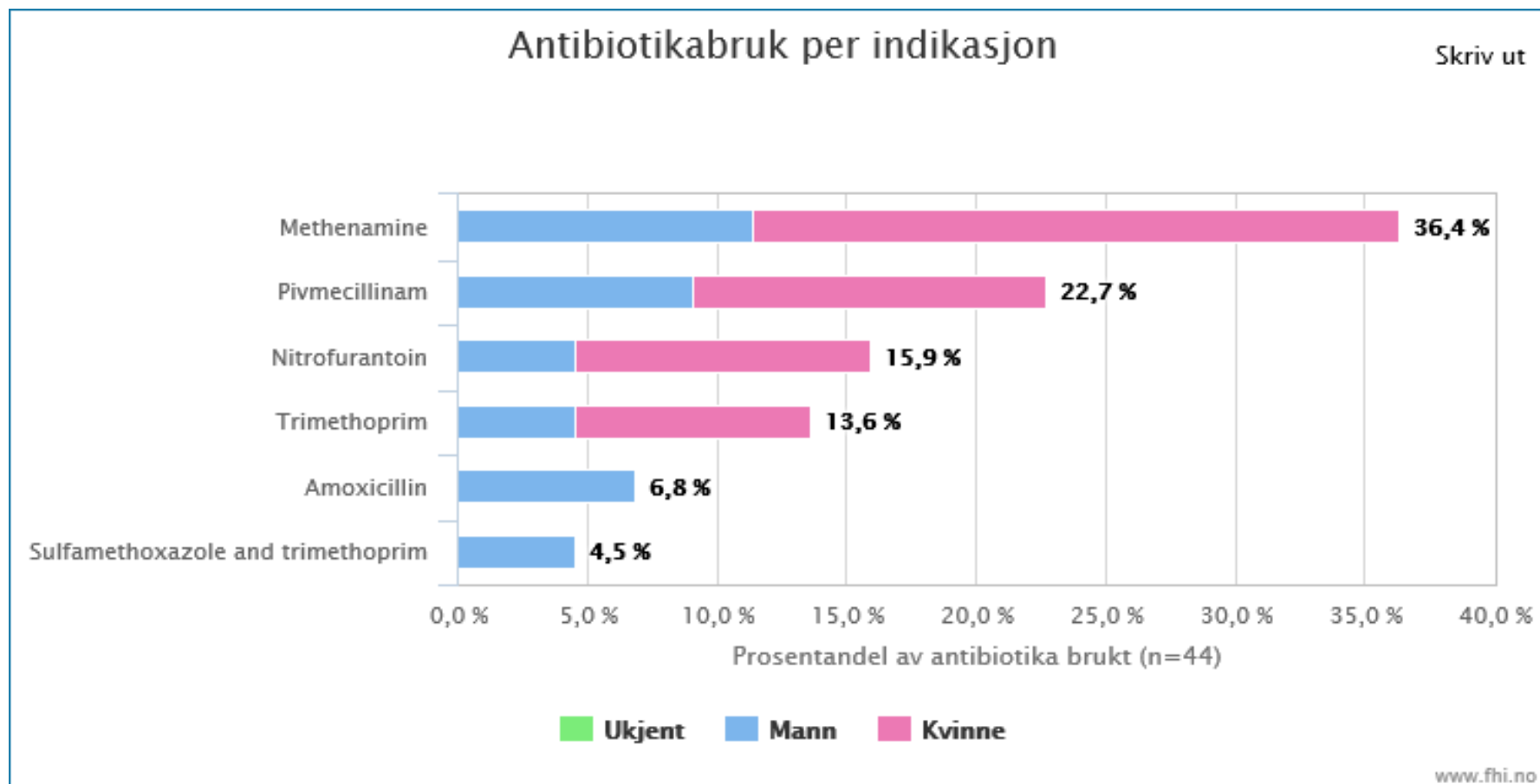

Antibiotikabruk per indikasjon, Møre og Romsdal, uke 18 - 2016

Møre og Romsdal, uke 18 – 2016

all bruk; Indikasjon: nedre urinveisinfeksjon

Resultatene fra NOIS-PIAH

- **For sykehjem er NOIS-PIAH det eneste verktøyet vi har for overvåkning av antibiotikabruk og HAI.**
 - Se resultatene opp mot anbefalingene i [Nasjonal faglig retningslinje for Antibiotikabruk i primærhelsetjenesten](#)
 - Ingen tydelig retningslinje for sykehjem – må også se på faglig retningslinje for sykehus. Er under utarbeidelse! Se også på www.antibiotika.no
 - Behov for utarbeiding av retningslinje.
- **Handlingsplan mot antibiotikaresistens i helsetjenesten:**
 - Anslår at den totale bruken av antibiotika på norske sykehjem kan reduseres med opp mot 8 %
 - Særlig antibiotikabruk til urinveisinfeksjoner vil kunne reduseres
 - Behov for kritisk gjennomgang av den særnorske bruken av metenamin
 - Redusere bruken av bredspektrede midler
 - ciprofloxacin utgjorde 5 % av alle forskrivninger i denne undersøkelsen

Nyhetsbrev om smittevern i sykehjem og hjemmesykepleie

- 2 x per år - vår og høst
- NOIS-PIAH
 - Reminder/invitasjon
 - Resultater fra siste prevalensundersøkelse
- Alt nytt innenfor smittevern i sykehjem og hjemmesykepleie
- Orientering om nye studier/anbefalinger/veiledere
- Relaterte konferanser/kurs
- M.m. ...

Hvis du vil påmelde deg «Nyhetsbrevet»: sykehjem@fhi.no

Neste prevalensundersøkelse høst 2016!

- Uke 44, 31. oktober - 4. november
- Innleveringsfrist: 23. november